

Goran Peković

NEOSTVARENI KORAK ZA KULTURNI NAPREDAK: – ZAKON O RADIJU I TELEVIZIJI

Najznačajnija bitka, iako ne jedina, koju su profesori Univerziteta umetnosti, na polju kulture, umetnosti i medija, vodili tokom 2001. i 2002. godine, ticala se pravnog regulisanja delatnosti radija i televizije. Shvatajući da ovaj zakon može ostaviti najdublje tragove po kulturu i umetnost jedne države, razumljiv je napor i želja Univerziteta umetnosti da se aktivno uključi u njegovo kreiranje.

Početakom 2001. godine dolazi do aktivnog praćenja prvih verzija *Zakona o radio-difuziji*, predlagača, Media Centra. Već tada su uočeni znatni nedostaci ovog teksta i njegove nimalo benigne posledice po delatnost elektronskih medija u Srbiji. Ovaj interes je na kraju kulminirao i konferencijom “Zakon o radio difuziji, korak za kulturni napredak?”, koja je održana u zgradi Rektora Univerziteta umetnosti 18. jula 2001. godine. Okupivši više od pedeset profesora, novinara, urednika, glumaca i medijskih stručnjaka, kao i narodne poslanike, te ministra kulture Srbije i saveznog ministra telekomunikacija, konferencija je rezultirala jasnim zaključcima koji su u duhu profesionalizma i dobre volje želeli da unaprede postojeću verziju zakona. Iako su prolazili meseci i pojavljivale se nove verzije, a s vremena na vreme, javnost “podgrevana” vestima o skorom pojavljivanju zakona u skupštinskoj proceduri, nije se dešavalo zapravo ništa.

Polazeći od stava da su delatnosti radija i televizije od posebnog društvenog interesa, i izražavajući zabrinutost za stanje i budućnost medija u Srbiji, Univerzitet umetnosti je u skladu sa zaključcima konferencije, formirao medijsku ekspertsku grupu Univerziteta umetnosti.

Ekspertska grupa je uvažavajući opšti javni interes i posmatrajući elektronske medije kao informativne, kulturne, edukativne, zabavne, i privredne institucije, kreirala nacrt *Zakona o radiju i televiziji* kojim je pokušala da zaštiti i razvije domaće medijsko stvaralaštvo, nacionalnu kulturu i identitet, s jedne strane, i da omogući adekvatan razvoj medijskog poslovanja, pristup stranim investicijama i skladan odnos sa evropskim standardima, s druge strane.

Smatrajući da su radio i televizija najveće institucije kulture u državi, čiji programi dopiru do svih njenih stanovnika, posebna pažnja je posvećena zaštiti nacionalne kulture, srpskog jezika i jezika nacionalnih manjina kao i razvoju proizvodnje domaćeg programa. Insistirajući na visokim kvotama domaćeg programa pogotovo kod javnih televizija želeo se podstaći razvoj domaće proizvodnje i upoznavanje velikog auditorijuma sa delima nastalim u okviru domaće kulture. Time bi se istovremeno stvorili preduslovi za stvaranje jednog snažnog segmenta kulturne produkcije.

Osnovni uslov koji se ovim predlogom zakona postavlja pred sve radio i televizije je profesionalizam i ispunjavanje osnovnih programskih načela koja se zasnivaju na slobodi govora i pluralizmu mišljenja.

Zakonom bi se formirao Nacionalni savet, koji bi zastupao interese javnosti po pitanju delatnosti radija i televizije, a po svom sastavu predstavljao balans zakonodavne i izvršne vlasti kao i nezavisnih i stručnih tela. U svom radu Nacionalni savet odgovarao bi javnosti ali i Skupštini Srbije. U celokupnu proceduru uvedena je dvostepenost u skladu sa načelima našeg zakonodavstva.

Nacionalni savet bi bio ovlašćen da putem javnog konkursa izdaje koncesije za rad radio i televizijskih organizacija. Istovremeno sa izdavanjem koncesije izdala bi se i dozvola za korišćenje frekvencija a u skladu sa planom koji izrađuje ministarstvo nadležno za telekomunikacije. Pri tom je primenjen princip "jednog šaltera", tj. maksimalno pojednostavljene procedure i istovremeno uspostavljanje stroge i objektivne selekcije.

Ovaj zakon razlikuje tri tipa radio i televizijskih organizacija kombinujući model vlasništva i funkcije. To su javna, privatna i civilna radio i televizija.

Javne radio i televizije mogu osnivati republika, pokrajina, region, grad ili opština. Privatna stanica nema ograničenja u pogledu kapitala domaćeg ili stranog vlasnika, nezavisna je u kreiranju programske politike i dozvoljene su joj veće kvote u emitovanju reklama i manje kvote u emitovanju domaćeg programa.

Civilne radio i televizije mogu osnivati udruženja građana, nevladine organizacije, crkvena i religijska udruženja sa regulisanim pravnim statusom. One mogu emitovati program vezan isključivo za njihovu oblast delovanja bez mogućnosti emitovanja reklama i sponzorskih emisija.

Delatnost kablovske televizije se posebno reguliše sa ciljem da se građanima obezbedi najkvalitetniji mogući servis i optimalna programska ponuda, da se privuku strani investitori i obezbedi redovan prihod u državnom bužetu iz koga bi se izdvajala sredstva i za razvoj nezavisne produkcije.

Zakon je napisan u skladu sa preporukama Saveta Evrope i uvažava sva pozitivna iskustva zemalja u tranziciji, čiji se zakoni sa uspehom primenjuju.

Ekspertsku grupu Univerziteta umetnosti su činili: prof. Goran Peković, prof. Slobodan Marković, prof. Stanko Crnobrnja, prof. Milena Dragičević Šešić, prof. Nikola Maričić, prof. Aleksandar Lui Todorović, kao i eksperti iz G17 Plus, RTS-a i Ministarstva kulture.

Predstavljanje zakona javnosti održano je 18. januara 2002. godine u Rektoratu univerzita umetnosti na konferenciji “Korak za kulturni napredak – Zakon o radiju i televiziji”. I ovaj put su profesionalci iz medija, kao i profesori Univerziteta umetnosti dali kroz konstruktivne predloge svoju podršku ovom tekstu zakona. Više televizijskih stanica, od kojih je ART TV i direktno prenosila ovu konferenciju, izvestile su o ovom događaju. Dnevne i nedeljne novine su naširoko izveštavale o događaju apostrofirajući značaj učešća Univerziteta umetnosti u pitanjima tranzicije vezanim za kulturu i medije.

Istovremeno tekst zakona je upućen parlamentarnim strankama i Vladi Republike Srbije. Zakon je tokom održavanja Sajma medija predstavljen u direktnoj emisiji TV Novi Sad. Sledila su gostovanja na TV Panonija, Art televiziji, YU info kanalu, Trećem kanalu RTS-a, i mnogobrojnim lokalnim radio i televizijskim programima u Srbiji. U Udruženju novinara Srbije održane su dve konferencije. Poslednja, održana 4. aprila 2002. godine, istog onog dana kada je Vlada podržala predlog Media centra, završena je podrškom većine predstavnika Zajednice radio difuznih glasila Srbije koju čini preko 70 regionalnih i lokalnih radio i televizijskih stanica.

Sve ovo nije bilo dovoljno da Vlada Republike Srbije podrži predlog zakona Univerziteta umetnosti.

Iako predlog zakona Univerziteta umetnosti nije ušao u zvaničnu skupštinsku proceduru, on je svojim postojanjem izvršio značajan uticaj, kako na javnost, tako i na profesionalce u medijima. Rad koji je “pro bono” uložen od strane eksperata Univerziteta umetnosti, demonstrirao je i kvalitetno drugačiji pristup na radu teksta zakona koji se tiče tako značajnog aspekta socijalnog života. U svojoj suštini ovo je zakon “civilnog društva”, stvoren i predložen od onih društvenih grupacija kojih se ovaj zakon posebno tiče a nisu u vlasti, ili u bliskim kontaktima sa vlastima.

Konsenzus koji je postignut oko ove ideje, uputio je i značajnu poruku vlastima – da se zakoni ubuduće moraju pisati uz obimnije učešće svih zainteresovanih strana. Naše društvo raspolaže mnogo većim intelektualnim resursima nego što su to po neki put ekspertske grupe formirane od strane vladine ili nevladine agencije. Svakako da je univerzitet taj najveći resurs. Ali ne samo on! Da bi neki zakon bio uspešan on mora nastati u klimi sveopšteg prihvatanja i odobravanja. Kada je u pitanju zakon koji reguliše delatnost medija tu, pored nevladinih agencija, moraju biti i univerziteti i strukovna udruženja, i vlasnici medija, novinari, kao i svi ostali čija je egzistencija vezana

za radio i televiziju. Ovako, s obzirom da su poverenje i odobravanje izostali, novi zakon o radio-difuziji predstavljaće samo još jedan administrativni namet, čije ćemo posledice po medije u Srbiji, dobre ili loše, imati prilike da analiziramo u budućnosti.

U želji da pomognemo teoretičarima medija koji će se u budućnosti baviti posledicama *Zakona o radio difuziji*, u nastavku dajemo integralnu verziju *Zakona o radiju i televiziji* koji su napisali profesori Univerziteta umetnosti.

ZAKON O RADIJU I TELEVIZIJI

I DEO OPŠTE ODREDBE

Član 1.

1. Ovim zakonom uređuju se: javni interes u vezi sa radijom i televizijom, zadaci i vrste radija i televizije, uslovi za proizvodnju i emitovanje programa, institucija Nacionalnog saveta radija i televizije, sprečavanje medijske koncentracije i odgovornost radio i televizijskih organizacija i odgovornih lica u njima za povrede odredbi ovog zakona u Republici Srbiji.
2. Ovaj zakon se ne primenjuje na:
 - a) program koji se emituje isključivo u okviru jedne zgrade,
 - b) program koji se emituje u zatvorenom sistemu određenog pravnog subjekta registrovanog za obavljanje određene privredne ili druge delatnosti, pri čemu se sadržaj programa ograničava na pitanja povezana s tom delatnošću i upućen je zaposlenima ili saradnicima tog subjekta,
 - c) program koji se emituje putem kablovske mreže (hoteli, škole, bolnice, kongresni centri i slično), ako broj priključenih radio ili televizijskih prijemnika ne prelazi 250.

Član 2.

U cilju ostvarenja javnog interesa, zadaci radija i televizije su:

- a) pružanje informacija
- b) afirmisanje građanskih prava i sloboda
- c) afirmisanje i zaštita nacionalnih kulturnih interesa koji se ostvaruju kroz odgovarajuću zastupljenost nacionalnog kulturnog stvaralaštva u programu
- d) olakšavanje korišćenja prosvetnih i naučnih dostignuća,
- e) širenje obrazovanja,
- f) omogućavanje zabave,
- g) staranje o racionalnom i efikasnom korišćenju radiofrekvencijskog spektra kao i unapređenju opšteg tehničkog standarda proizvodnje i emitovanja programa.

Član 3.

Prijem programa domaćih i stranih radio i televizijskih organizacija je slobodan, uz poštovanje uslova koje određuje zakon.

Član 4.

1. Postoje tri oblika organizovanja radija i televizije:
 - a) javna radio i/ili televizija
 - b) privatna radio i/ili televizija
 - c) radio i/ili televizija civilnog sektora.
2. Pravo na emitovanje programa imaju radio i/ili televizijske organizacije osnovane u skladu sa ovim zakonom koje su dobile koncesiju za takvu delatnost.

Član 5.

U ovom zakonu izraz:

- a) "radio i/ili televizijska organizacija" označava pravno lice koje na sopstvenu odgovornost stvara, emituje i/ili ustupa drugome na emitovanje radio i/ili televizijski program;
- b) "organizacija za kablovsku distribuciju programa" označava pravno lice koje na sopstvenu odgovornost reemituje program drugih radio i/ili televizijskih organizacija putem kablova, ili proizvodi sopstveni program
- b) "emitovanje" označava prenos na daljinu bežičnim ili kablovskim putem programa namenjenog za istovremeni javni prijem,
- c) "reemitovanje" označava istovremeni prijem i emitovanje u celini i bez izmene programa emitovanog od strane druge radio i/ili televizijske organizacije;
- d) "program" označava sistematizovani skup emitovanih radio i/ili televizijskih emisija;
- e) "nacionalni program" označava program koji se može čuti i/ili videti na celoj teritoriji Republike Srbije;
- f) "regionalni program" označava program koji se može čuti i/ili videti na teritoriji pokrajne, odnosno regiona, ili prostoru koji je po površini uporediv sa pokrajnom ili regionom;
- g) "lokalni program" označava program koji se može čuti i/ili videti na teritoriji jedne ili više opština, s tim da minimalan broj stanovnika na toj teritoriji ne sme biti manji od 30.000 za televizijski program, odnosno 10.000 za radio program;
- h) "emisija" označava deo radio i/ili televizijskog programa, koji sačinjava posebnu celinu s obzirom na sadržaj, formu, namenu ili autorstvo;
- i) "reklama" označava onaj deo programa, koji se emituje uz plaćanje naknade ili drugu činidbu, i koji sadrži poruku čiji je cilj da unapredi promet određenih proizvoda ili usluga, ili bilo koju drugi profesionalni ili poslovni cilj subjekta po čijem nalogu se reklama emituje; deo programa sa porukom čiji je cilj unapređenje sopstvenih komercijalnih ciljeva radio ili televizijske organizacije koja emituje takvu poruku takođe se smatra reklamom; ne smatra reklamom oglašavanje na sportskim ili drugim priredbama, koje se ne može izbeći prilikom televizijskog prenosa, kao ni najava vlastitih radio ili televizijskih programa koji će biti emitovani;

- j) "sponzorstvo" označava finansiranje u celini ili delimično, na neposredan ili posredan način, proizvodnje i/ili emitovanja emisija ili drugih programa, od strane lica koje nije angažovano na proizvodnji i emitovanju programa, u cilju popularisanja ili unapređenja renomea njegovog imena, firme, robnog ili uslužnog znaka, i/ili opšteg utiska o njegovoj ličnosti ili delatnosti;
- k) "radio ili televizijski prijemnik" označava tehnički uređaj prilagođen za prijem emitovanog programa,
- l) "tekstualna poruka" označava skup tekstova i nepokretnih slika emitovanih pomoću radio ili televizijskog signala uporedo s programom,
- m) "radio ili televizijska prodaja" označava program koji se sastoji od neposredne ponude za prodaju robe ili pružanje usluge uz naknadu;
- n) "kripto reklama" označava pominjanje ili prikazivanje imena, firme, robnog i uslužnog znaka, robe, usluge i delatnosti pravnog ili fizičkog lica u emisijama radija ili televizije sa namerom postizanja reklamnog efekta, a da pri tom javnost bude ili može biti dovedena u zabludu o cilju takvog pominjanja ili prikazivanja.

II DEO NACIONALNI SAVET RADIJA I TELEVIZIJE

Član 6.

1. Osniva se Nacionalni savet radija i televizije (u daljem tekstu "Nacionalni savet"), kao nezavisni organ nadležan da se stara o samostalnosti, idejnoj otvorenosti i raznovrsnosti radija i televizije, kao pretpostavkama slobode formiranja javnog mnjenja u demokratskom društvu.
2. Nacionalni savet ima svojstvo pravnog lica.

Član 7.

1. Zadacima Nacionalnog saveta posebno su obuhvaćeni:
 - a) planiranje politike i strategije razvoja u oblasti radija i televizije u saradnji sa Skupštinom Republike Srbije,
 - b) određivanje uslova za obavljanje delatnosti od strane radio i/ili televizijskih organizacija,
 - c) odlučivanje o izdavanju koncesije za emitovanje i kablovsku distribuciju programa,
 - d) priznavanje i ukidanje radio i/ili televizijskoj organizaciji statusa radio i/ili televizijske organizacije civilnog sektora,
 - e) nadziranje rada radio i/ili televizijskih organizacija i praćenje sadržaja emitovanog programa,
 - f) organizovanje istraživanja o tehničkom kvalitetu prijema radio i televizijskih programa,
 - g) određivanje takse za dodelu koncesije,
 - h) izricanje sankcija za povredu odredbi ovog zakona ili odluka Nacionalnog saveta,

- i) davanje mišljenja o pravnim aktima i međunarodnim ugovorima koji se odnose na radio i televiziju,
- j) preduzimanje mera za naučno-tehnički napredak, obrazovanje kadrova u oblasti radija i televizije, kao i davanje ovlašćenja obrazovnim institucijama za izdavanje licence kadrovima u oblasti radija i televizije, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za obrazovanje,
- k) preduzimanje mera za očuvanje nacionalne radio i televizijske baštine,
- l) saradnja sa inostranstvom u oblasti radija i televizije,
- m) saradnja sa odgovarajućim organizacijama u oblasti zaštite autorskih prava, izvođačkih prava i prava proizvođača fonograma, videograma i emisija, sa ciljem doprinosa efikasnoj zaštiti tih prava,
- n) obavljanje drugih poslova predviđenih ovim zakonom.

Član 8.

1. Nacionalni savet čini petnaest članova koji se ističu znanjem i iskustvom u oblasti masovne komunikacije i koje postavlja Skupština Republike Srbije na predlog sledećih organa, odnosno, institucija.
Dva člana predlaže Skupština Republike Srbije, dva člana predlažu Skupštine Autonomnih Pokrajina, dva člana predlaže Vlada, dva člana predlaže Predsednik Republike i po jednog člana predlažu:
 - Srpska akademija nauka i umetnosti;
 - Rektorska konferencija;
 - Univerzitet umetnosti u Beogradu;
 - Udruženje novinara Srbije;
 - Udruženje filmskih i TV radnika i saradnika Srbije i Udruženje dramskih umetnika Srbije;
 - Udruženje likovnih umetnika i Udruženje primenjenih umetnika i dizajnera Srbije;
 - Udruženje kompozitora Srbije, Udruženje inženjera i tehničara.
2. Članovi Nacionalnog saveta ne moraju biti iz sastava, a svakako ne predstavljaju institucije, odnosno, organizacije koje su ih predložile, već prema sopstvenom znanju i savesti zastupaju javni interes u vezi sa radijom i televizijom.
3. Skupština Republike Srbije potvrđuje imenovanje članova saveta.

Član 9.

1. Funkciju člana Nacionalnog saveta ne može obavljati lice koje:
 - a) ima vlasničke ili druge imovinske interese u radu bilo koje radio i/ili televizijske organizacije,
 - b) lice koje je bračni drug sa licem iz tačke a) ovog stava, ili je sa njim u srodstvu, i to u bilo kojem stepenu pravolinijskog srodstva;
 - c) poslanik savezne, republičke ili pokrajinske skupštine, funkcioner saveznih, republičkih ili pokrajinskih izvršnih organa i funkcioner političke stranke, saveza ili pokreta,
 - d) lice koje u svojstvu zaposlenog profesionalno obavlja bilo koju plaćenu delatnost, sa izuzetkom obrazovno-naučne delatnosti u svojstvu univerzitetskog

- nastavnika, i koje nema nameru da u skladu sa stavom 2 ovog člana zatraži od svog poslodavca neplaćeno odsustvo,
- e) lice koje je pravosnažno osuđeno za krivično delo ili privredni prestup učinjen sa umišljanjem, koji su takve prirode da dovode u sumnju dostojnost počinioca za funkciju člana Nacionalnog saveta.
2. Poslodavac koji zapošljava člana Nacionalnog saveta daje mu, na njegov zahtev, neplaćeno odsustvo za vreme vršenja funkcije. Vreme odsustva uračunava se u radni staž.
 3. Za vreme trajanja mandata člana Nacionalnog saveta, njegovo članstvo je zamrznuto:
 - a) u političkoj stranci, savezu ili pokretu,
 - b) u upravnom odboru i drugom upravnom telu preduzeća, ustanove, udruženja, sindikata, saveza poslodavaca, crkvene i druge društvene organizacije.

Član 10.

1. Mandat članova Nacionalnog saveta traje šest godina, računajući od dana imenovanja, s tim da se tokom prvih šest godina svake dve godine završava mandat 1/3 članova. Redosled članova Nacionalnog saveta kojima se završava mandat pre isteka roka od šest godina, određuje se žrebom.
2. Član Nacionalnog saveta obavlja svoju funkciju sve dok se ne imenuje njegova zamena.
3. Član Nacionalnog saveta ne može biti imenovan više od dva puta uzastopno za puni mandat.
4. Skupština Republike Srbije može opozvati člana Nacionalnog saveta ako:
 - a) on prestane, bez opravdanog razloga, da obavlja svoje dužnosti duže od tri meseca,
 - b) on trajno oboli od bolesti koja mu onemogućava vršenje funkcije,
 - c) on bude pravosnažno osuđen za krivično delo ili privredni prestup izvršen sa umišljanjem,
 - d) nastupi okolnost predviđena ovim zakonom, zbog koje on ne može biti član Nacionalnog saveta,
 - e) se utvrdi da je i pre njegovog imenovanja postojala bilo koja okolnost predviđena ovim zakonom, zbog koje on ne može biti član Nacionalnog saveta.
5. U slučaju ostavke, opoziva ili smrti člana Nacionalnog saveta pre isteka mandata, nadležna institucija imenuje novog člana Nacionalnog saveta na vreme do kraja mandata za koji je imenovan prethodni član.

Član 11.

1. Predsednika Nacionalnog saveta biraju članovi Nacionalnog saveta iz svojih redova.
2. Predsednik Nacionalnog saveta rukovodi radom Nacionalnog saveta, predstavlja Nacionalni savet i izvršava druge zadatke određene zakonom i podzakonskim aktima.
3. Nacionalni savet može da opozove predsednika sa njegove funkcije dvotrećinskom većinom glasova svih članova.

4. Nacionalni savet iz svojih redova bira, na predlog predsednika, zamenika predsednika Nacionalnog saveta.

Član 12.

1. U cilju izvršenja svojih zakonom propisanih nadležnosti, Nacionalni savet donosi pravilnike, poslovnike, rešenja, preporuke i opomene.
2. Protiv pojedinačnih odluka Nacionalnog saveta nije dozvoljena žalba, već se protiv te odluke može pokrenuti upravni spor pred Vrhovnim sudom. Tužba pred Vrhovnim Sudom ne odlaže izvršenje odluke Nacionalnog saveta.
3. Rad Nacionalnog saveta je javan.

Član 13.

1. Ako ovim zakonom nije propisano drukčije, Nacionalni savet punovažno donosi odluke ako u njegovom radu učestvuje najmanje (10) deset članova, pri čemu je za odluku dovoljno (8) osam glasova.
2. Nacionalni savet usvaja poslovnik o svom radu.

Član 14.

1. Nacionalni savet osniva Agenciju Nacionalnog saveta, čiji je zadatak da obavlja prateće stručno-tehničke poslove za Nacionalni savet.
2. Nacionalni savet donosi pravilnik o organizaciji i delokrugu Agencije Nacionalnog saveta.
3. Zamenik Predsednika Nacionalnog Saveta je direktor Agencije Nacionalnog Saveta.
4. Troškovi rada Nacionalnog saveta i Agencije Nacionalnog saveta obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije, a na osnovu godišnjeg plana rada.
5. Na zaposlene u Agenciji Nacionalnog saveta primenjuju se propisi koji se primenjuju na zaposlene u državnim organima.

Član 15.

1. Nacionalni savet svake godine do kraja marta podnosi Skupštini, Vladi i Predsedniku Republike izveštaj o svojoj delatnosti tokom prethodne godine, kao i informaciju o najvažnijim problemima radija i televizije, sa predlozima za njihovo rešavanje.
2. Skupština i Vlada prihvataju ili odbacuju izveštaj iz stava 1 ovog člana primenom pravila o glasanju, koja se primenjuju na zakonske predloge.
3. Odluka o prihvatanju izveštaja može sadržati primedbe i zapažanja.
4. U slučaju da Skupština i Vlada odluče da ne prihvate izveštaj iz stava 1 ovog člana, Vlada može predložiti Skupštini da opozove sve članove Nacionalnog saveta.
5. Do prestanka mandata Nacionalnog saveta neće doći ako ga u roku od jednog meseca od dana opoziva ne potvrdi Predsednik Republike.

Član 16.

1. Svako fizičko ili pravno lice, uključujući i radio ili televizijsku organizaciju, ima pravo da podnese Nacionalnom savetu predstavku ukoliko smatra da je emi-

tovanim programom ili drugom radnjom određene radio ili televizijske organizacije povređen zakon, odnosno protivzakonito ugrožen bilo čiji pojedinačni interes ili javni interes.

2. Ako Nacionalni savet, na osnovu predstavke ili po službenoj dužnosti, dođe do saznanja koja upućuju na verovatnoću da određena radio i/ili televizijska organizacija u svom delovanju postupa protivno ovom zakonu ili odlukama Nacionalnog saveta, Nacionalni savet će pozvati odnosnu radio i/ili televizijsku organizaciju, odnosno odgovorno lice u njoj da se izjasni o toj stvari.
3. Nacionalni savet je ovlašćen da od radio i/ili televizijske organizacije traži da mu dostavi materijale, dokumenta, snimke određenih emisija i slično, ako je to potrebno za ostvarenje njegove funkcije nadzora nad radom radio i/ili televizijskih organizacija i praćenje sadržaja emitovanog programa.

Član 17.

Ako nađe da je određena radio i/ili televizijska organizacija u svom delovanju postupila ili postupa protivno ovom zakonu ili odlukama Nacionalnog saveta, Nacionalni savet je dužan da preduzme jednu ili više sledećih mera:

- a) podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili prijavu za prekršaj protiv radio i/ili televizijske organizacije, odnosno odgovornog lica u njoj;
- b) izrekne ogovarajuću sankciju u okviru svoje nadležnosti;
- c) izrekne upozorenje radio i/ili televizijskoj organizaciji.

Član 18.

1. Sankcije koje Nacionalni savet izriče su: prva opomena, druga opomena, privremeno oduzimanje koncesije i trajno oduzimanje koncesije.
2. Svaka odluka o izricanju sankcije mora biti obrazložena, tako da iz nje bude jasno zbog čega je izrečena. Nacionalni savet mora radio i/ili televizijskoj organizaciji protiv koje izriče sankciju, izuzev sankcije trajnog oduzimanja koncesije, da naloži na koji način i u kojem roku je ona dužna da uskladi svoje delovanje sa zakonom, odnosno odlukom Nacionalnog saveta.
3. Prilikom izricanja sankcija, Nacionalni savet je dužan da se pridržava načela ravnopravnosti svih radio i/ili televizijskih organizacija, postupnosti u izricanju sankcija i primerenosti sankcije težini konkretne protivpravne radnje radio i/ili televizijske organizacije kojoj se sankcija izriče.

III DEO PROGRAMI RADIJA I TELEVIZIJE Opšte odredbe

Član 19.

1. Radio i televizijske organizacije samostalno uređuju i proizvode program i snose odgovornost za njegov sadržaj.
2. Odredba stava 1 ovog člana ne isključuje odgovornost drugih pravnih i fizičkih lica za sadržaj pojedinih emisija, reklama ili drugih delova programa.

Član 20.

Nametanje radio ili televizijskoj organizaciji obaveze ili zabrane emitovanja određene emisije ili programa dozvoljeno je isključivo na osnovu zakona.

Član 21.

1. Program radija i televizije ne sme propagirati delatnosti, ponašanja i stavove koji su suprotni zakonu, načelu poštovanja ljudskih prava i načelu jednakosti svih ljudi bez obzira na rasu, pol, versko opredeljenje ili nacionalnost.
2. U programu radija i televizije ne smeju se podstrekivati ponašanja koja ugrožavaju zdravlje ili sigurnost ljudi, kao i ponašanja koja ugrožavaju prirodnu sredinu.
3. Zabranjeno je emitovanje emisija koje ugrožavaju fizički, psihički i moralni razvoj maloletnika, a naročito one koje imaju pornografski sadržaj ili koje na neopravdano grub i prekomeran način prikazuju ili glorifikuju nasilje.
4. Emisije koje mogu ugroziti fizički, psihički i moralni razvoj maloletnika, a koje nisu obuhvaćene stavom 3 ovog člana, ne mogu biti emitovane između 6 i 23 časa.
5. Nacionalni savet je ovlašćen da bliže odredi kriterijume za ocenu emisija u smislu stava 3 i stava 4 ovog člana, kao i način najave emisija iz stava 4 ovog člana.

Član 22.

1. Radio i televizija su dužni da brinu o čistoti srpskog jezika u okviru svojih programa, i da deluju protiv njegovog kvarenja.
2. Radi očuvanja srpskog jezika, sve inostrane i domaće obrazovne emisije, crtani filmovi i serije, obrazovni programi namenjeni deci predškolskog i osnovnog školskog uzrasta, izuzev obrazovnih emisija za učenje stranog jezika, moraju biti sinhronizovani na srpski jezik.
3. Lica koja se pojavljuju u ulozi voditelja, najavljiivača, spikera i voditelja emisija, a posebno emisija namenjenih deci, moraju zadovoljavati najviše profesionalne kriterijume, naročito u pogledu dikcije, akcentuacije i negovanja književnog srpskog jezika.

Član 23.

1. Proizvodnju i uređivanje programa obavlja redakcija radio ili televizijske organizacije, u skladu sa odredbama zakona koji reguliše javno informisanje.
2. Proizvodnju i uređivanje tekstualnih programa važe odgovarajuća pravila o proizvodnji i emitovanju radio i televizijskih programa.

ZAŠTITA NACIONALNE I EVROPSKE KULTURE U PROGRAMIMA

Član 24.

1. Javna televizija i televizija civilnog sektora u okviru svog programa posvećuju najmanje 40% mesečnog vremena emitovanja emisijama prvobitno nastalim na srpskom jeziku, odnosno, ako je reč o lokalnoj televiziji, na jeziku nacionalne manjine koja živi na toj teritoriji. U ukupno vreme emitovanja takvih emisija ne računaju se informativni programi, panel diskusije, emisije vesti, sportski prenos, igre, reklame, televizijske prodaje i tekstualne poruke.

2. U strukturi emitovanog programa iz stava 1 ovog člana prednost imaju igrani, dramski, filmski, obrazovni, dečji, dokumentarni i religiozni sadržaji.
3. Javni radio i radio civilnog sektora u okviru programa govorno-muzičkog sadržaja posvećuje najmanje 30% mesečnog vremena emitovanja ostvarenjima koja su izvedena na srpskom jeziku.
4. Javni radio i televizija i radio i televizija civilnog sektora u okviru programa muzičkog sadržaja posvećuje najmanje 30% mesečnog vremena emitovanja muzičkim ostvarenjima koja su preko ličnosti izvođača (izvođački ansambl, solista ili dirigent), kompozitora ili autora obrade, povezani sa srpskom kulturom.

Član 25.

1. Privatna televizija u okviru svog programa posvećuje najmanje 25% mesečnog vremena emitovanja emisijama prvobitno nastalim na srpskom jeziku, odnosno, ako je reč o lokalnoj televiziji, na jeziku nacionalne manjine koja živi na toj teritoriji. U ukupno vreme emitovanja takvih emisija ne računaju se informativni programi, panel diskusije, emisije vesti, sportski prenos, igre, reklame, televizijske prodaje i tekstualne poruke.
2. Privatni radio u okviru programa govorno-muzičkog sadržaja posvećuje najmanje 25% mesečnog vremena emitovanja ostvarenjima koja su izvedena na srpskom jeziku.
3. Privatni radio i televizija, u okviru programa muzičkog sadržaja posvećuje najmanje 20% mesečnog vremena emitovanja muzičkim ostvarenjima koja su preko ličnosti izvođača (izvođački ansambl, solista ili dirigent), kompozitora ili autora obrade, povezani sa srpskom kulturom.

Član 26.

1. Sve televizijske organizacije su obavezne da u svom programu koji se emituje od 17 do 23 časa, posvete 20% mesečnog vremena emitovanja emisijama iz člana 24 stav 1.
2. Među emisijama iz stava 1 ovog člana, najmanje polovina ne sme biti starija od 3 godine.
3. Među emisijama iz stava 1 ovog člana, reprize mogu činiti najviše polovinu ukupnog vremena predviđenog za emitovanje tih emisija.
4. Izuzetno, tokom meseca jula i avgusta televizijske organizacije imaju pravo da ne primenjuju odredbe stava 2 i stava 3 ovog člana.

Član 27.

1. Sve radio i televizijske organizacije posvećuju najmanje 10% tromesečnog vremena emitovanja (izuzimajući emisije vesti, igre, reklame, televizijsku prodaju, sportske prenose i tekstualne poruke) emitovanju televizijskih i radio emisija koje su proizveli domaći nezavisni producenti, pri čemu prednost imaju emisije prvobitno nastale na srpskom jeziku, proizvedene u toku poslednje tri godine pre emitovanja.
2. Emisije starije od pet godina mogu činiti najviše polovinu vremena emitovanja predviđenog u stava 1 ovog člana.
3. Smatra se da je nezavisni producent proizveo emisiju ako:

- a) zajedničko učešće producenta, suvlasnika ili akcionara u organizaciji producenta, ne prelazi 10% osnivačkog kapitala radio ili televizijske organizacije koja emituje datu emisiju, ili
 - b) zajedničko učešće radio ili televizijske organizacije, suvlasnika ili akcionara u toj organizaciji ne prelazi 10% osnivačkog kapitala producenta emisije.
4. U slučajevima saradnje nezavisnog producenta sa radio ili televizijskom organizacijom, emisija će se smatrati proizvodom nezavisnog producenta samo kada on preuzima punu pravnu odgovornost za nju.
 5. Lica koja su članovi organa upravljanja u radio ili televizijskoj organizaciji koja emituje emisiju nezavisnog producenta ne mogu biti članovi organa upravljanja tog producenta, niti lica koja su članovi organa upravljanja nezavisnog producenta ne mogu biti članovi organa upravljanja u radio ili televizijskoj organizaciji koja emituje emisiju tog producenta.

Član 28.

1. Sve radio i televizijske organizacije dužne su da emitovanju emisija koje su proizveli evropski producenti (izuzimajući emisije vesti, reklame, televizijsku prodaju, sportske prenose i tekstualne programe), posvete najmanje 40% tromesečnog vremena emitovanog stranog programa.
2. Smatra se da je evropski producent proizveo televizijsku emisiju ako je:
 - a) producent ili koproducent emisije fizičko lice koje ima stalno mesto boravka u evropskoj državi, izuzev Jugoslavije, tj. pravno lice ili organizaciona jedinica pravnog lica čije se sedište nalazi u evropskoj državi, izuzev Jugoslavije ili
 - b) većina stvaralачke grupe, kojoj posebno pripadaju reditelj, novinar, scenarista, scenograf, tumači dve glavne uloge i kompozitor, stalno nastanjena u evropskoj državi, izuzev Jugoslavije.

Član 29.

1. Sve radio i televizijske organizacije dužne su da besplatno emituju poruke od opšteg značaja, kao što su humanitarne, zdravstvene, poruke o opasnosti i slično.
2. Nacionalni savet odlučuje da li konkretna poruka ispunjava uslov iz stava 1 ovog člana.

Član 30.

Nacionalni savet je ovlašćen da odredi način vođenja evidencije o propisanom vremenu trajanja pojedinih emisija i programa, kao i način čuvanja njihovih snimaka i dokumenata koji o tome svedoče.

VAŽAN DOGAĐAJ

Član 31.

1. U cilju obezbeđenja mogućnosti najširoj publici da na televiziji prati događaj koji je, s obzirom na njegov objektivni društveni značaj, kao i na stepen društvenog interesovanja za njega, od bitnog značaja (u daljem tekstu "važan događaj"), ni jedna televizijska organizacija ne može steći isključivo pravo emitovanja direktnog prenosa takvog događaja, izuzev televizijske organizacije ili udruženih televizijskih organizacija:
 - a) čiji je program slobodno dostupan na nacionalnom nivou u Republici Srbiji, i

- b) koja je od organizatora, odnosno domaćina važnog događaja ili lica koje je on ovlastio pribavila pravo na direktan prenos.
2. Program se smatra slobodno dostupnim u smislu tačke a) stava 1 ovog člana ako nije kodiran, ako za njegov prijem nisu neophodna dodatna tehnička sredstva i ako ne podleže obavezi plaćanja naknade za prijem.
3. Ako nema televizijske organizacije koja ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, stav 1 ovog člana se ne primenjuje.
4. Ako se predviđa organizacija važnog događaja u delovima, onda se svaki takav deo smatra važnim događajem.
5. Pod direktnim prenosom u smislu stava 1 ovog člana podrazumeva se i emitovanje sa zakašnjenjem, ako to zakašnjenje ne prekoračuje 24 sata i ako nastaje usled važnih razloga, a naročito:
 - a) ako se važan događaj dešava između 24 časa i 6 časova, prema merenju vremena u Republici Srbiji,
 - b) ako dolazi do vremenskog poklapanja važnih događaja ili njihovih delova.
6. Nacionalni savet je dužan da sačini listu važnih događaja, kao i da bliže odredi pravila za sticanje i korišćenje ekskluzivnog prava na prenos važnih događaja.
7. Svaka televizijska organizacija ima pravo da u sklopu izveštavanja o važnom događaju direktno prenosi ili emituje snimak u trajanju ne dužem od dva minuta.

REKLAME I SPONZORSTVO

Član 32.

1. Reklama u programu radija i televizije mora biti jasno izdvojena oznakom koja nesumnjivo ukazuje da je reč o reklami i da ona ne potiče od radija ili televizije. Isto važi za radio i televizijsku prodaju.
2. U okviru programa javnog radija i televizije reklame ne mogu zauzimati više od 10%, a reklame emitovane zajedno sa radio i televizijskom prodajom više od 15% dnevno emitovanog programa, odnosno ne mogu trajati duže od 12 minuta u toku 1 sata emitovanja programa.
3. U okviru programa privatnog radija i televizije reklame ne mogu zauzimati više od 20%, a reklame emitovane zajedno sa radio i televizijskom prodajom više od 25% dnevno emitovanog programa, odnosno ne mogu trajati duže od 15 minuta u toku 1 sata emitovanja programa.
4. U okviru programa civilnog radija i televizije nije dozvoljeno emitovanje reklama.
5. Programski blokovi isključivo posvećeni radio i televizijskoj prodaji ne mogu u programu zauzimati više od 3 sata dnevno emitovanog programa, pri čemu minimalno vreme trajanja takvog bloka iznosi 15 minuta, a broj takvih blokova ne može biti veći od 8 dnevno.

Član 33.

1. Reklame i radio i televizijska prodaja se emituju između emisija.
2. Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, emisija se može prekinuti u cilju emitovanja reklame ili radio i televizijske prodaje, ukoliko to bitno ne narušava kvalitet

- emisije i nije u suprotnosti sa odredbama zakona kojim se štite autorsko pravo i srodna prava.
3. U prenosima sportskih takmičenja koja imaju pauze predviđene pravilima igre, prenosima drugih događaja koji imaju pauze, kao i u emisijama koje sačinjavaju zasebni delovi, reklame i radio i televizijska prodaja mogu biti emitovani samo u tim pauzama ili između pojedinih delova emisije.
 4. Emitovanje igranih filmova, koji traju duže od 45 minuta moguće je prekinuti radi emitovanja reklama najviše jednom za svaki ceo period od 45 minuta.
 5. Nacionalni savet je ovlašćen da bliže odredi pravila za prekidanje igranih i televizijskih filmova u svrhu emitovanja reklame ili radio i televizijske prodaje, kao i emitovanje tekstualnih poruka paralelno sa prenosima sportskih događaja.
 6. Emisije koje nisu obuhvaćene stavom 3 ovog člana mogu biti prekidane zbog emitovanja reklama ili radio i televizijske prodaje, ako vreme između prirodnih pauza u datoj televizijskoj emisiji iznosi najmanje 15 minuta, a u radio emisiji najmanje 10 minuta.
 7. Zbog reklama i radio i televizijske prodaje nije dozvoljeno prekidati:
 - a) emisije vesti i magazine povodom aktuelnih događaja,
 - b) emisije religijskog sadržaja,
 - c) emisije školskog programa.
 8. Zbog emitovanja reklama i radio i televizijske prodaje nije dozvoljeno prekidanje emisija u programima javnog radija i televizije, sa izuzetkom emisija o kojima je reč u stavu 3 ovog člana.

Član 34.

1. Zabranjeno je emitovanje reklama za:
 - a) duvanske proizvode, pušački pribor i proizvode koji imitiraju duvanske proizvode i pušački pribor,
 - b) alkoholna pića sa izuzetkom piva,
 - c) medicinske usluge i lekove koji se izdaju isključivo na lekarski recept,
 - d) nadržilekarske usluge, proricanje sudbine, gatanje, skidanje magije i talismane,
 - e) igre na sreću i opklade, sa izuzetkom brojčanih igara i novčane i robne lutrije,
 - f) političke stranke i pokrete, odnosno političke programe i ciljeve izuzev tokom trajanja predizborne kampanje i prema pravilima predviđenimovim zakonom,
 - g) oružje i ubojna oprema (vatrenog oružja i municije).
2. Zabranjeno je emitovanje reklama koje:
 - a) neposredno nagovaraju maloletnike na kupovinu proizvoda ili korišćenje usluga,
 - b) neposredno podstiču maloletnike da vrše pritisak na roditelje ili druga lica da bi ih nagovorili na kupovinu reklamiranog proizvoda, odnosno korišćenje reklamirane usluge,
 - c) zloupotrebljavaju poverenje maloletnika u roditelje, učitelje i druga lica u sličnom položaju,
 - d) na neodgovarajući način prikazuju maloletnike u opasnim situacijama, stvarajući mogućnost da maloletnik pokuša da oponaša lik iz reklame;
 - e) na prikriiven način utiču na podsvest publike.

4. Zabranjeno je emitovanje krypto reklame.
5. Reklama ne sme:
 - a) narušavati ljudsko dostojanstvo,
 - b) imati diskriminatorski sadržaj s obzirom na rasu, pol i nacionalnost ljudi,
 - c) vređati religijska ili politička ubeđenja ljudi,
 - d) ugrožavati fizički, psihički i moralni razvoj maloletnika,
 - e) pogodovati ponašanjima koja ugrožavaju zdravlje, sigurnost i zaštitu čovekove okoline.
6. U reklami ne sme likom ili glasom učestvovati lice koje se kao najavljiivač, voditelj ili komentator redovno pojavljuje u emisijama vesti ili emisijama o aktualnim društveno-političkim događajima.
7. Odredbe stavova 1, 2, 4 i 5 ovog člana primenjuju se i na radio i televizijsku prodaju.

Član 35.

1. Sponzorisanе emisije označene su informacijom o sponzoru na njihovom početku i/ili na kraju. Ova informacija može sadržati ime, firmu, robni ili uslužni znak ili neku drugu individualnu oznaku sponzora, odnosno njegove delatnosti, robe ili usluge.
2. Informacija o sponzoru ne može sadržati robni ili uslužni znak, odnosno naziv robe, usluge ili delatnosti čije reklamiranje je zabranjeno na osnovu ovog zakona.
3. Sponzor ne može uticati na sadržaj emisije, odnosno programa, niti na mesto emisije u programu, na način koji bi ograničavao samostalnost radija ili televizije. Sponzorisanje ne oslobađa radio ili televiziju od odgovornosti za sadržaj emisije.
4. Sadržaj sponzorisanе emisije ne sme biti takav da podstiče na kupovinu robe ili korišćenje usluga sponzora ili trećeg lica.
5. Zabranjeno je sponzorisanje emisija od strane:
 - a) političkih partija,
 - b) sindikata,
 - c) organizacija poslodavaca,
 - d) lica čiju osnovnu delatnost sačinjava proizvodnja ili prodaja robe, odnosno pružanje usluga čije reklamiranje je zabranjeno ovim zakonom, izuzev farmaceutске industrije.
6. Zabranjeno je sponzorisanje:
 - a) emisija vesti, sa izuzetkom sportskih vesti i prognoze vremena, pod uslovom da su jasno odvojeni od emisija vesti,
 - b) publicističkih emisija posvećenih aktualnim društveno-političkim pitanjima,
 - c) savetodavnih emisija,
 - d) emisija posvećenih političkim izborima.
7. Nacionalni savet je ovlašćen da bliže odredi pravila za proizvodnju i emitovanje sponzorisanih emisija.

ZAPISIVANJE I ČUVANJE ZAPISA PROGRAMA

Član 36.

1. Radio i televizijske organizacije dužne su da zapisuju emisije, reklame i sve druge delove emitovanog programa na odgovarajuće nosače zvuka, odnosno zvuka i slike, i čuvaju ih najmanje mesec dana od dana emitovanja. Po isteku tog vremena čuvaju se zapisi samo onih emisija, reklama ili drugih delova programa koji su predmet postupka pred Nacionalnim savetom ili upravnim ili sudskim organom, sve do okončanja tog postupka, kao i onih čije je dostavljanje zatraženo u skladu sa stavom 2 ovog člana.
2. Licu koje verodostojno tvrdi da je sadržaj emisije, reklame ili bilo kog drugog dela emitovanog programa povredio njegovo određeno pravo, radio ili televizijska organizacija je dužna da o sopstvenom trošku, na njegov pisani zahtev, učini dostupnim zapis te emisije, reklame ili drugog dela programa najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema zahteva.
3. U slučaju da radio ili televizijska organizacija ne postupi u skladu sa odredbom stava 2 ovog člana, lice iz stava 2 ovog člana može se obratiti Nacionalnom savetu koji će ceniti opravdanost zahteva
4. Na pisani zahtev Nacionalni savet traži od radio ili televizijske organizacije da najkasnije u roku od 7 dana:
 - a) učini dostupnim podatke koji omogućavaju indentifikaciju porekla emisije, reklame ili drugog dela emitovanog programa, kao i odgovornih lica, i
 - b) bez naknade preda zapis emisije, reklame ili drugog dela emitovanog programa.

Član 37.

Nacionalni savet je ovlašćen da bliže odredi način zapisivanja i čuvanja emisija, reklama i drugih delova emitovanog programa, kao i način dostavljanja tih zapisa sa pratećim informacijama zainteresovanim licima i Nacionalnom savetu.

IV DEO JAVNI RADIO I TELEVIZIJA Opšte odredbe

Član 38.

1. Javni radio i televizija je oblik radio i televizije koji postoji isključivo radi ostvarenja javnog interesa putem programa koji afirmišu kulturu srpskog naroda i nacionalnih manjina koje žive u Republici Srbiji, izgrađuju i unapređuju moralne i kulturne vrednosti pojedinca i društva, razvijaju patriotizam, doprinose ekonomskom prosperitetu i bezbednosti države, podstiču građansko učešće u javnim poslovima i slobodnu razmenu ideja.
2. Posebni zadaci javnog radija i televizije su:
 - a) proizvodnja i emitovanje nacionalnih, regionalnih i lokalnih programa radija i televizije,
 - b) uvođenje novih tehnika proizvodnje i emitovanja programa radija i televizije,
 - c) uvođenje i razvoj proizvodne, uslužne i komercijalne delatnosti povezane sa audiovizuelnim stvaralaštvom,

- d) podržavanje umetničkog i naučnog stvaralaštva i prosvetne delatnosti,
 - e) popularizacija nauke o srpskom jeziku, srpskog jezika i jezika nacionalnih manjina,
 - f) stvaranje i približavanje obrazovnih programa iseljeničkim centrima i zajednicama u inostranstvu,
 - g) postavljanje i održavanje visokog standarda kvaliteta u oblastima tehnologije emitovanja i prijema programa, programskih sadržaja i programskih oblika.
3. Organizacija javnog radija i televizije ima posebnu obavezu da u svojim programima:
- a) ispoljava najviši stepen odgovornosti za javnu reč,
 - b) pažljivo ukazuje na svu raznovrsnost događaja i pojava u zemlji i inostranstvu,
 - c) omogućiti slobodno formiranje javnog mnjenja,
 - d) omogućiti građanima i organizacijama učešće u javnom životu putem prenošenja informacija i predstavljanja različitih pogleda i stanovišta,
 - e) omogućiti ostvarenje prava građana na društvenu kontrolu i kritiku,
 - f) služi razvoju kulture, nauke i prosvete, posebno vodeći računa o domaćem intelektualnom i umetničkom doprinosu,
 - g) podržava i populariše pozitivne društvene vrednosti, uzimajući za osnovu univerzalne etičke principe,
 - h) služi učvršćivanju porodice,
 - i) služi zdravstvenom i ekološkom prosvetivanju,
 - j) služi suzbijanju društvene patologije,
 - k) vodi računa o potrebama nacionalnih manjina i etničkih grupa.

Član 39.

Organizacija javnog radija i televizije stara se da u skladu sa zakonom budu predstavljeni:

- a) stavovi državnih organa i zvanične politike,
- b) stavovi političkih partija o ključnim javnim pitanjima,
- c) stavovi sindikata i udruženja poslodavaca o pitanjima iz njihovog delokruga.

Član 40.

1. Svim učesnicima u izborima za organe vlasti omogućava se predstavljanje političkih programa u emisijama javnog radija i televizije, i to prema pravilima koja za svaki predizborni period utvrđuje Nacionalni savet sa predstavnicima učesnika u izborima.
2. Stav 1 ovog člana primenjuje se i na izbore za predsednika Republike Srbije.

Član 41.

1. Organizacija javnog radija i televizije dužna je da proizvodi i emituje program na srpskom jeziku ili na jeziku nacionalne manjine.
2. Stav 1 ovog člana se ne primenjuje na informativne programe namenjene inostranstvu.

Član 42.

1. Organizacija javnog radija i televizije obavezna je da proizvodi i emituje obrazovni program za škole i druge vaspitno-obrazovne ustanove.
2. Obrazovni sadržaji moraju odgovarati zahtevima sadržanim u školskim programima.
3. Troškovi proizvodnje programa i emisija iz stava 1 ovog člana idu na teret državnog budžeta. Način pokrivanja ovih troškova određuje se sporazumom između nadležnih ministarstava i organizacija javnog radija i televizije.

Član 43.

1. Javnu radio i televiziju čine organizacije osnovane sa ciljem proizvodnje i emitovanja:
 - a) nacionalnog programa,
 - b) pokrajinskog programa,
 - c) regionalnog programa i
 - d) lokalnog programa.
2. Organizacija javnog radija ili televizije ima oblik javne ustanove (dalje: javna ustanova).

Član 44.

Skupština Republike Srbije osniva:

- a) javnu ustanovu "Radio televizija Srbije", u cilju proizvodnje i emitovanja nacionalnih radio i televizijskih programa, kao i programa za gledaoce i slušaoce u inostranstvu;
- b) javno preduzeće "Emisiona tehnika i veze Republike Srbije" u cilju tehničkog upravljanja mrežom predajnika i veza na teritoriji Republike Srbije, kojem su sve radio i/ili televizijske organizacije dužne da plaćaju realne troškove korišćenja i amortizacije mreže predajnika.

Član 45.

1. Skupština Autonomne Pokrajine, skupština grada ili skupština opštine mogu osnovati javnu ustanovu pokrajinske, regionalne i lokalne radio i/ili televizije u skladu sa ovim zakonom.
2. Javna ustanova mora biti u većinskom vlasništvu osnivača.
3. Izuzetno ukoliko ne postoji mogućnost osnivanja javne ustanove na određenom prostoru a postoji potreba za lokalnom javnom radio i/ili televizijom, onda se zadatak javne radio i/ili televizije može poveriti organizaciji privatnog radiju i/ili televizije, ali u procentu ne većem od 25%, što je ujedno procenat oslobođanja od plaćanja takse za koncesiju.
4. Osim izuzimanja plaćanja koncesije javne ustanove pokrajinskih, regionalnih i lokalnih radija i televizija su u obavezi da ispune sve ostale uslove koji se postavljaju odredbama ovog zakona o čemu Nacionalni savet posebno brine.

Član 46.

Nacionalni savet rezerviše kod ministarstva nadležnog za poslove telekomunikacija frekvencije neophodne za rad javnih ustanova i određuje uslove za korišćenje tih frekvencija.

UPRAVLJANJE JAVNIM USTANOVAMA RADIJA I TELEVIZIJE

Član 47.

Organi javne ustanove su upravni odbor, generalni direktor, nadzorni odbor i programski savet.

Upravni odbor

Član 48.

1. Upravni odbor javne ustanove "Radio televizija Srbije" broji 9 članova, od kojih su tri iz reda zaposlenih u javnoj ustanovi.
2. Članove upravnog odbora postavlja i opoziva Nacionalni savet.
3. Mandat upravnog odbora traje 4 godine.
4. Upravni odbor donosi pravilnik koji reguliše način njegovog rada.
5. Upravni odbor bira predsednika iz svog sastava.
6. Upravni odbor donosi odluke većinom glasova ukupnog broja svojih članova.
7. Članovi upravnog odbora primaju naknadu za svoj rad, o čijoj visini odlučuje Nacionalni savet.

Član 49.

1. Upravni odbor Pokrajinske, regionalne i lokalne javne ustanove broji 9 članova, od kojih su tri iz reda zaposlenih u javnoj ustanovi.
2. Članove upravnog odbora postavlja i opoziva Nacionalni savet. Mandat upravnog odbora traje 4 godine.
3. Upravni odbor donosi pravilnik koji reguliše način njegovog rada.
4. Upravni odbor bira predsednika iz svog sastava.
5. Upravni odbor donosi odluke većinom glasova ukupnog broja svojih članova.
6. Članovi upravnog odbora primaju naknadu za svoj rad, o čijoj visini odlučuje osnivač.

Član 50.

Upravni odbor je nadležan da:

- a) donosi statut javne ustanove, uz saglasnost Nacionalnog saveta,
- b) usvaja planove rada, izveštaje o radu i periodične i godišnje obračune javne ustanove, o čemu obaveštava javnost, Nacionalni savet i Skupštinu;
- c) postavlja i razrešava generalnog direktora javne ustanove, i to dvotrećinskom većinom ukupnog broja članova upravnog odbora, pri čemu odluku o imenovanju donosi nakon sprovedenog javnog konkursa;
- d) postavlja i razrešava direktore radija i televizije i glavne i odgovorne urednike programa, i to dvotrećinskom većinom ukupnog broja članova upravnog od-

- bora, pri čemu odluku o imenovanju donosi na predlog generalnog direktora, nakon sprovedenog javnog konkursa;
- e) daje saglasnost na opšti akt generalnog direktora o sistematizaciji poslova i zadataka javne ustanove;
 - f) donosi investicione planove;
 - g) razmatra preporuke programskog saveta;
 - h) stara se o uređivačkoj nezavisnosti;
 - i) obavlja druge poslove, u skladu sa statutom.

Generalni direktor

Član 51.

1. Generalni direktor:
 - a) zastupa i predstavlja javnu ustanovu;
 - b) organizuje proces rada, upravlja njime i vodi poslovanje ustanove;
 - c) obezbeđuje zakonitost rada i poslovanja;
 - d) izvršava odluke upravnog odbora;
 - e) razmatra preporuke programskog saveta;
 - f) odgovara za ostvarivanje programske koncepcije i stara se o izvršavanju usvojenih planova rada;
 - g) predlaže upravnom odboru imenovanje direktora radija i televizije, kao i glavne i odgovorne urednike programa;
 - h) donosi opšte akte o sistematizaciji poslova i zadataka i o organizaciji rada javne ustanove;
 - i) obavlja druge poslove utvrđene statutom.
2. Mandat generalnog direktora je 4 (četiri) godine, s tim da jedno lice može biti imenovano za generalnog direktora najviše dva puta uzastopno.
3. Za generalnog direktora ne može biti postavljeno lice koje je član upravnog odbora javne ustanove.

Nadzorni odbor

Član 52.

1. Nadzorni odbor javne ustanove "Radio televizija Srbije" broji 5 (pet) članova, od kojih četiri postavlja Nacionalni savet, a jednog ministarstvo nadležno za poslove finansija.
2. Nadzorni odbor donosi pravilnik koji reguliše način njegovog rada.
3. Nadzorni odbor bira predsednika iz svojih redova.
4. Nadzorni odbor donosi odluke apsolutnom većinom glasova.
5. Mandat članova nadzornog odbora traje 3 godine.
6. Nadzorni odbor kontroliše zakonitost poslovanja i daje saglasnost za:
 - a) zasnivanje i raskidanje radnog odnosa sa licima na rukovodećim položajima, označenim u statutu javne ustanove, izuzev lica iz člana 50. tačka c) i d)
 - b) sklapanje ili pristupanje javne ustanove kolektivnom ugovoru sa sindikatом zaposlenih,

- c) prodaju nekretnina i stavljanje hipoteke na nekretninama.

Član 53.

1. Nadzorni odbor pokrajinske, regionalne i lokalne radio i/ili televizije broji 5 (pet) članova, koje postavlja osnivač.
2. Nadzorni odbor donosi pravilnik koji reguliše način njegovog rada.
3. Nadzorni odbor bira predsednika iz svojih redova.
4. Nadzorni odbor donosi odluke apsolutnom većinom glasova.
5. Mandat članova nadzornog odbora traje 3 godine.
6. Nadzorni odbor kontroliše zakonitosti i poslovanje i daje saglasnost za:
 - d) zasnivanje i raskidanje radnog odnosa sa licima na rukovodećim položajima, označenim u statutu javne ustanove, izuzev lica iz člana 50. tačka c) i d)
 - e) sklapanje ili pristupanje javne ustanove kolektivnom ugovoru sa sindikatom zaposlenih,
 - f) prodaju nekretnina i stavljanje hipoteke na nekretninama.

Programski savet

Član 54.

1. Programski savet javne ustanove "Radio televizija Srbije" broji 15 članova, s tim da Skupština Republike Srbije postavlja 10 članova koje su predložile političke stranke srazmerno svojoj zastupljenosti u Skupštini, a Nacionalni savet postavlja 5 članova iz redova lica koja su afirmisana svojim doprinosom i iskustvom u oblasti kulture i medija.
2. Mandat članova programskog saveta traje 4 godine, a njegovi članovi zastupaju javni interes.
3. Programski savet razmatra predlog godišnjeg plana programa i ocenjuje kvalitet tekućeg i okvirnih programa, i daje preporuke za unapređenje programa. Odluke o programskim pitanjima donose se većinom glasova od najmanje polovine prisutnih članova saveta.
4. Članovima programskog saveta ne pripada novčana naknada za njihov rad.
5. Javna ustanova obezbeđuje Programskom savetu organizacione i finansijske uslove za rad.

Član 55.

1. Statutom javne ustanove određuju se obim delatnosti i zadaci pokrajinskih, regionalnih i lokalnih javnih ustanove.
2. Nacionalni savet, na predlog pokrajinske, regionalne ili lokalne javne ustanove, određuje minimalno učešće emisija koje proizvode regionalne i lokalne javne ustanove, u pojedinim nacionalnim programima.

Prihodi

Član 56.

1. Prihodi javne ustanove "Radio televizija Srbije" jesu sredstva koja potiču od:

- a) pretplate iz člana 91, stav 6 ovog zakona,
 - b) naknada za emitovanje reklama,
 - c) sponzorskih priloga,
 - d) proizvodnje i prodaje programa,
 - e) pružanja posebnih usluga u vezi sa proizvodnjom programa,
 - f) organizovanja koncerata i drugih priredbi,
 - g) ostalih izvora.
2. Prihod ustanove može takođe da potiče od dotacije iz državnog budžeta.

Član 57.

1. Prihodi pokrajinske, regionalne i lokalne javne ustanove jesu sredstva koja potiču od:
- a) naknada za emitovanje reklama,
 - b) sponzorskih priloga,
 - c) proizvodnje i prodaje programa,
 - d) pružanja posebnih usluga u vezi sa proizvodnjom programa,
 - e) organizovanja koncerata i drugih priredbi,
 - f) dotacije iz budžeta osnivača,
 - g) ostalih izvora.

Član 58.

Generalni direktori nacionalne, pokrajinskih, regionalnih i lokalnih javnih ustanove podnose Nacionalnom savetu jednom godišnje izveštaj o radu javne ustanove.

V DEO
PRIVATNI RADIO I TELEVIZIJA

Član 59.

Privatna radio i/ili televizijska organizacija je preduzeće koje je registrovano u nadležnom sudu za proizvodnju i emitovanje radio i/ili televizijskog programa, i čiji je većinski deo u privatnom vlasništvu pravnog ili fizičkog lica.

Član 60.

Privatni radio i televizija slobodni su u formiranju svojih programa u granicama određenim zakonom.

Član 61.

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, na privatni radio i/ili televiziju shodno se primenjuju odredbe zakona koji regulišu osnivanje i rad preduzeća.

Član 62.

Privatni radio i/ili televizija finansiraju se iz sopstvenih komercijalnih izvora, kao što su:

- a) naknada za emitovanje reklama u skladu sa zakonom,
- b) proizvodnja i prodaja programa,

- c) pružanje tehničkih usluga u okviru registrovane delatnosti,
- d) drugi izvori finansiranja.

Član 63.

Privatna radio i/ili televizijska organizacija podnosi Nacionalnom savetu jednom godišnje izveštaj o svom radu.

VI DEO RADIO I TELEVIZIJA CIVILNOG SEKTORA

Član 64.

1. Radio i/ili televizija civilnog sektora deluje u obliku ustanove.
2. Ustanovu radio i/ili televizije civilnog sektora mogu osnovati:
 - a) udruženje građana radi ostvarivanja statutarnih ciljeva,
 - b) fondacija ili nevladina organizacija radi ostvarivanja statutarnih ciljeva,
 - c) crkvena ili religijska udruženja sa regulisanim pravnim položajem.
3. Pravni subjekti iz stava 2 ovog člana moraju biti registrovani za obavljanje svoje delatnosti najmanje dve godine pre osnivanja ustanove iz stava 1 ovog člana.

Član 65.

Ustanova radio i/ili televizije civilnog sektora može emitovati samo lokalni program, i to na teritoriji na kojoj se nalazi njeno sedište.

Član 66.

Ustanova radija i/ili televizije civilnog sektora dužna je da organizuje uređivanje svog programa u skladu sa zakonom, s tim da se tematska oblast programa može odnositi samo na registrovanu i statutom određenu delatnost osnivača.

Član 67.

Na radiju i/ili televiziji civilnog sektora nije dozvoljeno emitovanje reklama, sponzorisanih emisija, programa radio i/ili televizijske prodaje, ustupanje programskog vremena u cilju sticanja materijalne ili druge koristi, niti prikupljanje bilo kojeg vida pretplate.

Član 68.

1. Radio i/ili televizija civilnog sektora se finansira:
 - a) sredstvima od dobrovoljnih priloga,
 - b) sredstvima fondova,
 - c) sredstvima koja obezbeđuju osnivači, odnosno članovi osnivača,
 - d) organizovanjem i izvršavanjem projekata iz registrovanog i statutom određenog delokruga osnivača,
 - e) drugim izvorima u skladu sa zakonom.

Član 69.

Ustanova radio i/ili televizije civilnog sektora podnosi Nacionalnom savetu jednom godišnje pismeni izveštaj o svom radu i izvorima finansiranja.

Član 70.

Nacionalni savet je ovlašćen da organizaciji radija ili televizije civilnog sektora ukine taj status, ako ona prestane da ispunjava uslove iz članova 65, 67, 68 i 69 ovog zakona.

VII DEO KONCESIJE ZA EMITOVANJE PROGRAMA

Član 71.

1. Emitovanje radio i televizijskih programa podleže obavezi dobijanja koncesije.
2. Nacionalni savet odlučuje o izdavanju koncesije dvotrećinskom većinom glasova svih članova.
3. Nacionalni savet vodi registar dodeljenih koncesija. Podaci koji se upisuju u registar određuju se Pravilnikom o registru koncesija, koji donosi Nacionalni savet.

Član 72.

1. Na osnovu prethodno objavljenog frekventnog plana izrađenog od strane ministarstva nadležnog za poslove telekomunikacija, Nacionalni savet u saglasnosti sa tim ministarstvom najmanje jednom godišnje raspisuje konkurs za dodelu koncesije za emitovanje radio i televizijskih programa, utvrđuje uslove učešća i rok za prijavljivanje na konkurs, koji ne sme biti kraći od jednog meseca od dana oglašavanja.
2. Nacionalni savet, pre donošenja odluke o dodeli koncesije, objavljuje listu učesnika na konkursu i upućuje pristiglu dokumentaciju o tehničkim podacima ministarstvu nadležnom za poslove telekomunikacija.

Član 73.

Koncesija može biti dodeljena samo pravnom licu registrovanom samo za proizvodnju i emitovanje radio i/ili televizijskog programa, koje ima sedište u Republici Srbiji.

Član 74.

1. U postupku za dodelu koncesije naročito se ocenjuje:
 - a) stepen podudarnosti planirane programske šeme sa ciljevima i zadacima radija i/ili televizije, određenim ovim zakonom, uz uvažavanje stepena ostvarenosti tih ciljeva i zadataka od strane drugih radio i/ili televizijskih organizacija koje emituju program na prostoru obuhvaćenom koncesijom;
 - b) mogućnost finansiranja proizvodnje i emitovanja programa od strane konkretnog učesnika na konkursu,
 - c) planirana zastupljenost emisija, o kojima je reč u članovima 25 do 28 ovog zakona,
 - d) za radio i/ili televizijske organizacije koje već emituju program, stepen zakonitosti rada i uspeh u ostvarivanju ciljeva i zadataka radija i/ili televizije propisanih ovim zakonom.
2. Koncesija se ne dodeljuje ako:

- a) Ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija odluči da konkretni učesnik na konkursu ne ispunjava zakonom propisane tehničke uslove za korišćenje radio frekvencije na kojoj bi emitovao svoj program,
 - b) bi emitovanje programa od strane konkretnog učesnika na konkursu ugrozilo nacionalnu kulturu, dobre običaje i moral ili bezbednost države,
 - c) bi konkretni učesnik na konkursu time stekao dominantan položaj u oblasti sredstava masovnog komuniciranja na području za koje se dodeljuje koncesija,
 - d) vlasnička struktura konkretnog učesnika na konkursu nije istinito predstavljena Nacionalnom savetu.
3. Koncesija se dodeljuje na rok od 7 godina u slučaju televizije, odnosno 5 godina u slučaju radija, s tim da se koncesija može obnavljati neograničen broj puta u skladu sa ovim zakonom.
 4. Koncesija ne može biti predmet prometa. Svaka promena vlasničke strukture korisnika koncesije podleže obavezi dobijanja dozvole Nacionalnog saveta za nastavak emitovanja do prvog narednog konkursa, kada radio i/ili televizijska organizacija u kojoj je došlo do promene vlasništva konkuriše za dobijanje koncesije za emitovanje.

Član 75.

1. Odlukom o dodeljivanju koncesije se posebno određuje:
 - a) sedište radio ili televizijske organizacije,
 - b) predmet delatnosti obuhvaćen koncesijom (radio ili televizija),
 - c) način emitovanja programa (putem zemaljskih predajnika, putem satelita, kablovski i kombinovano) kao i:
 - d) za emitovanje preko zemaljskih predajnika i satelita sve relevantne tehničke podatke koje definiše ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacije,
 - e) za kablovsko emitovanje:
 - lokalizacija glavne stanice,
 - prostor obuhvaćen kablovskom mrežom;
 - f) građevinska opremljenost radija i/ili televizije,
 - g) tehnički standard izlaznog audio video signala koji Nacionalni savet propiše,
 - h) kadrovska osposobljenost,
 - i) datum početka emitovanja programa,
 - j) termin isteka roka na koji se koncesija dodeljuje,
 - k) učešće u programima emisija koje proizvode domaći producenti,
 - l) iznos takse za korišćenje radio frekvencije, koju izdaje ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija, koja u sebi sadrži i iznos mesečne takse za koncesiju za emitovanje programa.
2. Odlukom o dodeljivanju koncesije mogu biti određeni i drugi uslovi za obavljanje delatnosti radio ili televizijske organizacije, ukoliko su oni neophodni za sprovođenje odredbi ovog zakona.

Član 76.

Koncesija za emitovanje televizijskog programa obuhvata i pravo na korišćenje televizijskog signala za emitovanje tekstualnih poruka.

Član 77.

1. Koncesija za kablovsko emitovanje izdaje se na osnovu javnog konkursa za određenu teritoriju (na primer grad, opštinu ili region).
2. Pravo kablovske distribucije na određenoj teritoriji ima samo ona organizacija koja je korisnik koncesije.
3. Prednost pri dobijanju koncesije ima ona organizacija koja ponudi najbolje uslove i najnoviju tehnologiju kablovskih sistema.

Član 78.

1. Koncesija može biti dodeljena za emitovanje samo u kablovskoj mreži ili na satelitu programa posvećenih:
 - a) isključivo radio ili televizijskoj prodaji,
 - b) isključivo promociji sopstvene delatnosti radio i/ili televizijske organizacije.
2. Na programe iz stava 1 ovog zakona ne primenjuju se odredbe članova 25 do 28, 32 i 33 ovog zakona.

Član 79.

1. Ako radio i/ili televizijska organizacija ne koristi ili ne namerava da koristi u potpunosti jednu radio frekvenciju za emitovanje svog programa, Nacionalni savet može dodeliti koncesiju za emitovanje programa na istoj frekvenciji i drugim radio i/ili televizijskim organizacijama, s tim da ih ukupno ne bude više od tri.
2. U slučaju iz stava 1 ovog člana, zainteresovane organizacije zajednički konkurišu za sticanje koncesije, podnoseći Nacionalnom savetu, pored ostalih dokumenata, ugovor kojim su međusobno precizno regulisali vreme emitovanja programa svake od njih.
3. U slučaju iz stava 1 ovog člana, Nacionalni savet dodeljuje zasebnu koncesiju za emitovanje programa svakoj od radio i/ili televizijskih organizacija, određujući u svakoj od njih uslove zajedničkog korišćenja iste frekvencije.

Član 80.

1. Koncesija će biti oduzeta ako:
 - a) se emitovanjem programa ugrožava interes bezbednosti i odbrane države,
 - b) se u emitovanom programu, uprkos opomenama Nacionalnog saveta, koristi govor mržnje ili šire netačne informacije,
 - c) ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija nađe da konkretna radio ili televizijska organizacija uprkos opomena Nacionalnog saveta ne ispunjava tehničke uslove za korišćenje radio frekvencije, pod kojima je koncesija dodeljena,
 - d) ustanovi radija ili televizije civilnog sektora Nacionalni savet ukine taj status,
 - e) dođe do promene vlasničke strukture radio ili televizijske organizacije bez odobrenja Nacionalnog saveta, a sa ciljem preuzimanja koncesije.
2. Koncesija može biti oduzeta ako:
 - a) sadržaj emitovanog programa bitno ugrožava interes nacionalne kulture,
 - b) radio i/ili televizijska organizacija stekne nedozvoljen dominantni položaj u oblasti sredstava masovnog komuniciranja na određenom području,

- c) delatnost obuhvaćenu koncesijom radio i/ili televizijska organizacija na produženi način i uprkos opomenama Nacionalnog saveta vrši suprotno zakonu ili uslovima određenim u koncesiji,
- d) radio ili televizijska organizacija, bez opravdanog razloga, ne započne delatnost u terminu utvrđenom u koncesiji ili ne obavlja delatnost u vremenu dužem od 3 meseca,
- e) radio ili televizijska organizacija, uprkos opomeni Nacionalnog saveta, propusti da uplati taksu za koncesiju,
- f) radio ili televizijska organizacija, uprkos opomeni Nacionalnog saveta, ne podnese Nacionalnom savetu izveštaj o radu,
- g) dođe do bitne promene kadrovske strukture propisane koncesijom.

Član 81.

1. Sticanje koncesije podleže obavezi plaćanja takse za koncesiju, koja obuhvata i taksu za korišćenje radio frekvencije, čiji iznos utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija.
2. Taksa za koncesiju se utvrđuje za jednu godinu, a plaća se u dvanaest jednakih mesečnih rata za protekli mesec, i to do petog dana u mesecu.
3. Nacionalni savet, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, utvrđuje način obračuna visine takse za koncesiju, i to uzimajući u obzir sledeće parametre:
 - a) zona servisa (ukupna teritorija koja je pokrivena signalom sa jednog ili više predajnika i repetitora).
 - b) broj stanovnika u zoni servisa,
 - c) broj domaćinstava u zoni servisa (potencionalni auditorijum)
 - d) programske orijentacije (zastupljenost obrazovnog, kulturno-umetničkog, dečjeg, informativnog programa) na osnovu godišnjeg plana programa.
4. Iznos koncesije ne sme biti veći od 10% od ukupnog bruto prihoda od reklama i sponzorisanja (za postojeću organizaciju na osnovu predatih izveštaja o poslovanju, a za novu organizaciju na osnovu podataka iz biznis plana).
5. Taksa za koncesiju radio organizaciji iznosi 10% od takse za koncesiju televizijskoj organizaciji.
6. Visina takse se može korigovati najmanje jednom godišnje primenom jednakog sistema obračuna za sve radio i/ili televizijske organizacije.
7. Organizacije javnog radija i/ili televizije i organizacije radija i/ili televizije civilnog sektora oslobođene su takse za koncesiju.

Član 82.

1. Promena vlasnika udela ili akcija u radio i/ili televizijskoj organizaciji kojoj je dodeljena koncesija za emitovanje programa, podleže obavezi dobijanja odobrenja Nacionalnog saveta.
2. Odobrenje iz stava 1 ovog člana neće biti dato ako Nacionalni savet osnovano smatra da postoji namera da se promenom vlasnika postignu ciljevi suprotni ovom zakonu, odnosno da postoji visok stepen verovatnoće da će time doći do nepoštovanja uslova određenih koncesijom.
- 3.

Nacionalni savet odlučuje o davanju odobrenja iz stava 1 ovog člana na osnovu zahteva radio i/ili televizijske organizacije, praćenog pismom o namerama u vezi sa promenom njene vlasničke strukture. Rok za donošenje odluke o ovom pitanju je 15 dana od dana podnošenja zahteva.

Član 83.

1. Zahtev za produženje koncesije je radio i/ili televizijska organizacija dužna da podnese Nacionalnom savetu najranije 6, a najkasnije 3 meseca pre isteka važeće koncesije.
2. Na postupak za produženje koncesije se shodno primenjuju odredbe o postupku za dodelu koncesije, s tim da odlučujući značaj za odluku o produženju koncesije ima ocena Nacionalnog saveta o tome u kojem stepenu i sa kakvom pažnjom je podnosilac zahteva poštovao uslove pod kojima mu je koncesija dodeljena.
3. Ako radio i/ili televizijska organizacija u zahtevu za produženje koncesije traži da joj se bitno izmene uslovi koncesije smatra se da je reč o dodeli nove koncesije.

VIII DEO

DISTRIBUCIJA PROGRAMA U KABLOVSKOJ MREŽI

Član 84.

1. Kablovska distribucija radio i televizijskog programa, kao i proizvodnja programa namenjenog isključivo za kablovsku distribuciju podleže obavezi pribavljanja koncesije.
2. Koncesija daje isključivo pravo nosiocu da može na teritoriji za koju je dobio koncesiju slobodno primati i distribuirati preko svoje kablovske mreže:
 - a) domaće i strane programe koji se emituju preko mreže zemaljskih predajnika,
 - b) domaće i strane programe koji se emituju preko satelita,
 - c) sopstvene programe namenjene isključivo kablovskoj distribuciji.
3. Organizacija za kablovsku distribuciju ima obavezu da reemituje uvek i besplatno programe javnog radija i televizije i programe radija i televizije civilnog sektora pod uslovom da se isti mogu primati sa prihvatljivim kvalitetom i uz korišćenje razumnih tehničkih sredstava, sve programe javnog radija i televizije i programe radija i televizije civilnog sektora koji se emituju preko zemaljskih mreža a namenjeni su zoni u kojoj se nalazi organizacija za kablovsku distribuciju.
4. Organizacija za kablovsku distribuciju ima obavezu da reemituje uvek, a u skladu sa pismenim ugovorom, i pod uslovom da se isti mogu primati sa prihvatljivim kvalitetom i uz korišćenje razumnih tehničkih sredstava, sve programe privatnih televizija i/ili radija koji se emituju preko zemaljskih mreža a namenjeni su zoni u kojoj se nalazi organizacija za kablovsku distribuciju.
5. Organizacija za kablovsku distribuciju slobodna je da bira ostale programe koje će distribuirati u skladu sa svojom komercijalnom politikom.
6. Organizacija za kablovsku distribuciju ima obavezu da pribavi pismenu saglasnost ili da potpiše odgovarajući ugovor sa vlasnicima programa koje distribuira.
7. Organizacija za kablovsku distribuciju programa obavezna je da reemitovane programe emituje istovremeno, bez ikakvih izmena i u celini.
8. U slučaju da organizacija za kablovsku distribuciju stvara i distribuira sopstvene programe, ona podleže obavezama iz članova 74, 75 i 76 ovog zakona.

9. Organizacija za kablovsku distribuciju programa nema prava ni da primora ni da odbije priključenje bilo kog domaćinstva koje se nalazi u zoni servisa.

Član 85.

1. Organizacija za kablovsku distribuciju programa uvodi programe u kablovsku mrežu sledećim redom:
 - a) nacionalni programi javnog radija i televizije,
 - b) pokrajinski, regionalni i lokalni programi javnog radija i televizije, koji su dostupni na teritoriji delovanja organizacije,
 - c) programi radija i televizije civilnog sektora, koji su dostupni na teritoriji delovanja organizacije,
 - d) programi drugih radija i/ili televizije,
 - e) programi inostranih radija i televizije,
 - f) sopstveni programi.
2. Nacionalni savet može, iz opravdanih razloga, doneti odluku kojom dozvoljava određenoj organizaciji za kablovsku distribuciju programa redosled uvođenja programa u kablovsku mrežu drugačiji od onog iz stava 1 ovog člana.

Član 86.

1. Nacionalni savet u dogovoru sa ministarstvom nadležnim za poslove finansija raspisuje konkurs za dodelu koncesija.
2. Organizacija koja želi da dobije koncesiju za određenu teritoriju ima pravo da podnese zahtev i mimo konkursa.

Član 87.

1. Postupak dobijanja koncesije otpočinje podnošenjem zahteva, koji zainteresovana organizacija za kablovsku distribuciju programa podnosi Nacionalnom savetu.
2. Prijava iz stava 1 ovog člana mora da sadrži:
 - a) naznačenje imena podnosioca zahteva i njegovo sedište,
 - b) naznačenje radio i /ili televizijskog izvora programa predviđenog za distribuciju,
 - c) naznačenje teritorije na kojoj će program biti distribuiran,
 - d) dokumentaciju o prijemnoj opremi na osnovu koje će ministarstvo nadležno za telekomunikacije moći da odluči o davanju dozvole i uslova za njeno korišćenje,
 - e) dokument koji dokazuje da je podnosilac zahteva regulisao pitanja vezana za zaštitu autorskog i srodnih prava u vezi sa programima koji će biti distribuiran.
3. Koncesija koju izdaje Nacionalni savet obavezno sadrži pored elemenata navedenih u članu 76 ovog zakona i uslove rada organizacije i to u pogledu:
 - a) kvaliteta servisa
 - b) dozvoljenog trajanja prekida u slučaju kvara
 - c) u slučajevima velikih kvarova nastalih primenom više sile, rok posle koga su korisnici oslobođeni plaćanja priključka a sve do ponovnog normalnog uspostavljanja servisa.
4. Nacionalni savet uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija utvrđuje način obračuna visine takse za koncesiju i to uzimajući u obzir sledeće parametre:
 - a) broj domaćinstava koja imaju tehničku mogućnost priključenja (pass by),

- b) broj priključenih domaćinstava,
 - c) mesečnu cenu priključka,
 - d) eventualne komercijalne prihode koji potiču od emitovanja sopstvenog programa.
5. Taksa za koncesiju se utvrđuje za godinu dana i plaća se u dvanaest jednakih mesečnih rata za protekli mesec i to do petog u mesecu.
 6. U prve dve godine rada organizacije za kablovsku distribuciju programa, Nacionalni Savet usklađuje cenu dva puta godišnje na osnovu broja efektivno priključenih domaćinstava. Posle toga se eventualno usklađivanje cene vrši jednom godišnje.

Član 88.

1. Nacionalni savet odbija zahtev za koncesiju ako:
 - a) ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacije ne izda odobrenje za korišćenje prijemne opreme,
 - b) podnosilac zahteva nije regulisao pitanja vezana za zaštitu autorskog i srodnih prava u vezi sa programima koje ima nameru da distribuira.

Član 89.

Organizacija za kablovsku distribuciju programa dužna je da Nacionalnom savetu prijavi, u roku od 14 dana, promenu podataka obuhvaćenih koncesijom, do koje je došlo nakon dobijanja koncesije.

Član 90.

1. Nacionalni savet je ovlašćen da oduzme koncesiju organizaciji za kablovsku distribuciju programa ili da zabrani distribuciju određenog programa ako ona:
 - a) ponovno ili stalno krši odredbe ovog zakona, uprkos opomenama Nacionalnog saveta,
 - b) ne distribuira program u celini i istovremeno,
 - c) ne poštuje redosled uvođenja programa u kablovsku mrežu, utvrđen ovim zakonom.
2. Nacionalni savet je dužan da zabrani rad organizaciji za kablovsku distribuciju programa ako ona izgubi ovlašćenje za korišćenje prijemnih uređaja i telekomunikacionih linija neophodnih za kablovsku distribuciju programa.
3. U slučaju zabrane iz stava 1 i 2 ovog člana, Nacionalni savet po službenoj dužnosti briše organizaciju iz registra, onosno upisuje u registar odgovarajuću promenu.

Član 91.

Na organizacije koje koriste bežičnu (ili kombinovano kablovsku i bežičnu) distribuciju programa, primenjuju se iste odredbe kao i za organizacije za kablovsku distribuciju programa s tim što se pri podnošenju zahteva za koncesiju pored elemenata navedenih u članu 88, podnosi i tehnička dokumentacija za emisione uređaje na osnovu koje ministarstvo nadležno za pitanja telekomunikacije može odlučiti o davanju saglasnosti za korišćenje frekvencije.

IX DEO NEDOZVOLJENA MEDIJSKA KONCENTRACIJA

Član 92.

U cilju sprečavanja preovlađujućeg uticaja na javno mnjenje kojim se narušava princip idejne raznovrsnosti u sredstvima javnog informisanja zabranjeno je da:

- a) pravno ili fizičko lice bude vlasnik ili akcionar sa preko 15% učešća u više od jedne radio i jedne televizijske organizacije koje imaju koncesiju za istu teritoriju.
- b) pravno ili fizičko lice koje je vlasnik ili akcionar sa učešćem od preko 15% u jednoj radio ili televizijskoj organizaciji bude istovremeno vlasnik ili akcionar u dnevnim novinama ili novinskoj agenciji.

Član 93.

Ne smatra se nedozvoljenom medijskom koncentracijom kada je pravno ili fizičko lice akcionar ili vlasnik udela u više radio i/ili televizijskih organizacija koje imaju koncesiju za emitovanje programa, pod uslovom da koncesija nije dodeljena za istu teritoriju.

X DEO PRETPLATNIČKA TAKSA

Član 94.

1. Za prijem radio i televizijskih programa naplaćuje se pretplatnička taksa (u daljem tekstu: pretplata).
2. Ministarstvo nadležno za poslove finansija određuje visinu pretplate, način i vid njenog plaćanja, s tim da može, iz socijalnih razloga, za određene kategorije imaoća radio i televizijskih prijemnika propisati smanjenje ili oslobođenje od obaveze plaćanja pretplate.

Član 95.

1. Sredstva o kojima je reč u članu 95 ovog zakona namenjena su za finansiranje delatnosti javne ustanove "Radio televizija Srbije".
2. Deo sredstava o kojima je reč u članu 91, stav 6 ovog zakona u visini do 1,5% namenjen je za proizvodnju domaćeg filma. Ovim sredstvima raspolaže Fond za razvoj kinematografije pri Ministarstvu kulture. Producenti koji dobiju novčanu podršku Fonda za snimanje filma, bez naknade ustupaju javnoj televiziji pravo premijernog emitovanja filma, u roku koji nije kraći od jedne godine od njegove bioskopske premijere u zemlji.
3. Deo sredstava o kojima je reč u članu 82, ne računajući taksu za korišćenje radio frekvencije u visini do 1,5% namenjen je za podsticanje nezavisne radio i televizijske produkcije. Ovim sredstvima raspolaže Fond pri Ministarstvu kulture.
4. Organizacija odnosno ustanova koja prikuplja pretplatu doznačava je bez odlaganja, a po dobijanju troškova prikupljanja pretplate organizacijama i ustanovama, a kojima po ovom zakonu pripadaju.

XI DEO KAZNENE ODREDBE

Član 96.

1. Ko emituje ili reemituje radio i/ili televizijski program bez koncesije kazniće se za krivično delo novčanom kaznom ili zatvorom do dve godine.
2. Za krivično delo iz stava 1 ovog člana gonjenje se preduzima po službenoj dužnosti.

Član 97

Pravno lice koje emituje ili reemituje radio i/ili televizijski program bez koncesije kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom i oduzimanjem opreme za emitovanje programa, a odgovorno lice u pravnom licu kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dve godine.

Član 98.

1. Ako radio i/ili televizijska organizacija ne izvršava obaveze koje proističu iz člana 19, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35 ili 36 ovog zakona, Nacionalni savet će kazniti tu organizaciju za prekršaj novčanom kaznom do visine od 50% godišnje takse za koncesiju za emitovanje programa, a u slučaju kada radio i/ili televizijska organizacija ne uplati taksu za koncesiju, novčanom kaznom do visine od 10% prihoda te organizacije, ostvarenog u prethodnoj poreskoj godini.

Član 99.

1. Ako lice koje rukovodi delatnošću radio i/ili televizijske organizacije ne postupi u skladu sa odlukom doneteom na osnovu člana 18 stava 2 ovog zakona, Nacionalni savet će ga kazniti za prekršaj novčanom kaznom do iznosa šestomesečne prosečne plate u Republici Srbiji.
2. Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se za prekršaj i lice koje rukovodi delatnošću radio i/ili televizijske organizacije zbog uskraćivanja ili davanja neistinitih informacija traženih od Nacionalnog saveta na osnovu člana 16 stava 4 ovog zakona.

Član 100.

Kazne o kojima je reč u članu 97, 98, 99 i 100 ovog zakona uplaćuju se u budžet Republike Srbije.

XII DEO PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 101.

Sve radio i/ili televizijske organizacije su obavezne da ovim zakonom predviđene procentualne kvote domaćeg programa i nezavisne produkcije dostignu najkasnije za 3 godine od početka emitovanja na osnovu koncesije dodeljene na osnovu ovog zakona, ali najkasnije za 4 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, s tim da se svake godine dostignuti nivo mora povećati za najmanje 30% od ukupno predviđene kvote.

Član 102.

Nacionalni savet je dužan da donese opšte akte predviđene ovim zakonom u roku od 4 meseca od dana održavanja svoje prve sednice.

Član 103.

1. Funkciju nadzora u odnosu na istraživačko-razvojne organizacije koje su u nadležnosti Skupštine Republike Srbije i Javne ustanove "Radio i televizija Srbije" preuzima Nacionalni savet.
2. Dozvole radio i/ili televizijskih organizacija za korišćenje telekomunikacionih uređaja namenjenih za emitovanje radio i televizijskih programa prestaju da važe u roku od jedne godine od dana početka emitovanja programa tih organizacija na tom istom području na osnovu koncesije dodeljene po ovom zakonu.
3. Subjekti koji distribuiraju programe u kablovskoj mreži moraju u roku od 6 meseci od dana stupanja zakona na snagu, zatražiti koncesiju u skladu sa ovim zakonom.

Član 104.

1. Pravo korišćenja zemljišta, koje na dan stupanja na snagu ovog zakona ima RTS, prelazi na Javnu ustanovu "Radio-televizija Srbije" danom njenog upisa u registar privrednog suda.
2. Zgrade, lokali, uređaji, instalacije i druga dobra koja se nalaze na zemljištu na kojem, na dan stupanja na snagu ovog zakona, pravo korišćenja ima RTS, postaju predmet trajnog prava korišćenja Javne ustanove "Radio-televizija Srbije" danom njenog upisa u registar privrednog suda.
3. Javna ustanova "Radio i televizija Srbije", koja se osniva ovim zakonom, postaje pravni sledbenik RTS-a u pogledu imovinskih prava i obaveza.

Član 105.

1. Zaposleni u RTS-u postaju, na dan stupanja na snagu ovog zakona, zaposleni u Javnoj ustanovi "Radio i televizija Srbije", izuzev onih na koje se odnosi stav 2 ovog člana.
2. Radni odnos lica zaposlenih na rukovodećim položajima, i to: ... prestaje danom upisa Javne ustanove "Radio i televizija Srbije" u registar privrednog suda. Prestanak radnog odnosa je po pravnim posledicama istovetan sa prestankom radnog odnosa usled raskida ugovora o radu od strane poslodavca. Ova lica mogu zasnovati radni odnos u Javnoj ustanovi "Radio i televizija Srbije" pod opštim zakonskim uslovima.

Član 106.

Javna ustanova "Radio i televizija Srbije", koja se osniva ovim zakonom, pravni sledbenik RTS-a u pogledu prava na korišćenje frekvencija za emitovanje programa.

Član 107.

1. Prvu sednicu Nacionalnog saveta saziva i njome predsedava Predsednik Vlade. Prvi predsednik Nacionalnog saveta bira se na prvoj sednici Nacionalnog saveta.
2. Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o radio televiziji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 48/91, 49/91, 53/92, 55/92, 67/93, 48/94 i 11/01).

Član 108.

Zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u Službenom glasniku.

Peković Goran

UNFULFILLED EXPECTATIONS OF CULTURAL PROGRESS:
THE NEW RADIO AND TELEVISION LAW

Summary

Radio and television are areas of special public interest. Led by the concern for the present state, and future development, of Serbian media, University of Arts has charged a committee of media-experts with the task of drawing a draft of the Radio and Television Bill. Besides providing support for all the roles radio and television play in the areas of information, culture, and identity. These interests have to be kept in balance with the attention that must be given to the modernization of media management, foreign investments, and compatibility with European standards.